

Megjelen minden másodikon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitlterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A helyzet.

írta: Biró Pál.

Budapest december 12.

Ezt a címet rendszeresen csak a fővárosi újságok szokták használni. A nagyobb vidéki napilapok is. Őket érinti közvetlenül a napról napra kifejlődő események hatása a közvéleményre. Vannak azonban olyan események, amelyeknek hatása nem efemer és amelyeknek nyomai mélyen vésődnek az ország egész politikai szituációjára, továbbfejlődésére. Ezek a sajtó minden orgánumát egyaránt érdeklik. Ezeknek hatása mélyen hajt gyökeret nemcsak az országos nagy politika talaján, hanem irányítást, hogy úgy mondjam lökést ad a vidék politikai vezetésének. Ez az a jelszó, amelyet felülről adnak, az ország gyűléséből, amely intő és figyelmeztető szó az ország minden tájára és amely jeladás visszhangot vár mindenfelől — az értelem, bölcsesség, a higgadság politikájának visszhangját.

Ez a helyzet fejlődött ki, ma a magyar országgyűlésen. Széll Kálmán miniszterelnök és Kossuth Ferenc eszmecegerje az ország színe előtt jelzi ezt a helyzetet.

Bizonyára meglepetést fog teremteni országszerte, hogy az indemnítási vitát ma egy csapásra leszerelte a függetlenségi párt. Tegnap még csak az egyik jegyző vitte a hirt a szabadelpártpárt tag-

jainak a folyosóra, hogy holnap szavazás lesz, de még teljes tájékozatlanságban volt mindenki az indemnítás sorsa felől. Nem lehetett tudni minő újabb szikra gyújthatja fel újra a lángot. Az iránt teljes volt a vélemény, nem titkolta ezt a függetlenségi párt részéről sem senki, hogy Széll Kálmán meg fogja kapni az indemnítást, de nem egyhamar és nem — könnyen. Azt azonban, hogy az indemnítást már ma megadják a kormányelnöknek, csak ma dönt el véglegesen az ülés elején. A még feliratkozott szónokok gyorsan végeztek beszédjeikkel. A miniszterelnök pedig röviden reflektált egy pár megjegyzésre. A helyzetre nézve ez is hatással van, de valójában ma nem ez a jellemző, amelyről refleksiókat kelljen a jövő képepre vetíteni. Elmondta azt, amit a félhivatalosai utján már elmondott, hogy nem mindegyik külföldi szerződésünk jár le ez év végével. És megvédte a horvát bánt.

Ezek mellett — amint már jeleztem — sokkal nagyobb hatással volt a parlamentre és lesz hatással az ország politikai haremmodorára az a szaváltás, amely az indemnítás részletes vitájánál Kossuth és Széll közt lefolyt.

Kossuth egész nyíltan kimondta, hogy igenis nem gördítene akadályt a kormányelnök

elé, megadják neki már ma az indemnítást, de csak azért, hogy a németországi események folytán kifejlődött politikai alakulások nyomása alatt sikerrel küzdessen a magyar gazdasági érdekekért Ausztriával.

Nem szükséges azt bővebb részletességgel kifejteni, hogy a német birodalmi tanács tegnapi döntése, a reánk óriási veszélyt jelentő új német vámtarifa, mely fokozott mértékben igényli éppen most, a böles, a higgadt, az okos politikai működést Magyarország közvéleményétől. Világosan láthatja ezt mindenki, aki megbizik abban a nagy közgazdasági tudásban, amely Kossuth Ferenc tekintélyét a nyugoti civilizáció előtt is egy igazi européer politikus színében tünteti fel.

Az ő világos látása a kifejlődött veszedelmes helyzet képét okos szempontból vizsgálta. Az ő közgazdasági jártassága, az a nyugoti műveltség, amely a felborsolt szenvedélyek tüzén át kell, hogy a józan látás erejével irányítsa a helyzetet, ma azzal vélt hazafias kötelességet teljesíteni, hogy az országot ténykedésével figyelemre ébressze, hogy jelezzze, mily égető szükség ma az óvatosság, mily nagy vigyázattal kell viselkednünk itt bent, hogy annál erősebbek legyünk kifelé, kijelentette, hogy nem obstruált a függetlenségi párt eddig sem, de beszélt kitartással a mai na-

pig azért, hogy igenis megmutassa kifelé, hogy van itt egy párt, amely képes volna a kormány működését megakasztani, amely kereket köthet az állami fejlődésre és krízisbe kergeti a nagyhatalmi aspirációkat, ha Ausztria politikája esőkönyösen ragaszkodik a mi érdekeink megrottására.

Kiadta tehát a harci jelszót. Kiadta tehát a magyar közvélemény erejéről a bizonyosságot, dokumentálta az elszántságot — kifelé. De egyszersmint figyelmeztette ezzel a kormányelnököt is, hogyha nem lesz résen a magyar védelmében — akkor más modorral, más eljárással fog találkozni az ellenzék részéről is. E célból terjesztette be azt a határozati javaslatot, hogy az indemnítás csak egy óra, tehát próbaidőre adassék meg a kormánynak, különösen azért is, hogy a monarchiát védő érdekszférák érezzék a hónaponként feléledhető nemzeti közvéleményt.

Ezzel tszemben azonban azzal érvelt a kormányelnök, hogy ennek a határozati javaslatnak elfogadása, úgy tüntetné őt fel Ausztria előtt, mint egy pályás babát, aki rövid időnként tartozik újból és újból kisírni az indemnítást. Ez pedig gyengítést és nem erősbulést jelentene a kampányra.

A parlament többsége termé-

A ZEMPLÉN TARCZÁJA.

Megmosolyogtad . . .

Megmosolyogtad azt a nézést,
Mely a lelkedben kutatott,
De én csak néztem, egyre néztem
Azt a két bűvös csillagot.

Mohón, epedő, kínzó vágygyal
Lestem belőle egy sűgárt,
Mely beragyogja azt a képet,
Melyet szivem mélyére zárt . . .

Hogy lásd, mily égi fényben úszó
Hajlékot szántam én neked,
Melyben nem él, nem lakik más, csak
Te, a Hűség s a Szeretet.

Könyektől nedves szememből
Szótlan könyörgés szállt feléd,
Szerelmet esdő, néma kérés . . .
Ah! azt — te meg nem érthetéd!

Szép ajkadon bűvös mosolylyal
El is fordítád a fejed,
Úgy vettem észre untatott már
E bús, érzélgős jelenet.

. . . S én a menyország kapujától,
Kegyetlen, messze üzetem,
Mert a világon — bűnöm az volt —
A legszebb angyalt szerettem.

Farkas Andor.

Levelek a Délvidékről.

írta: ifj. Zsoldos Benő.

III.

(Bácska didereg. — A befagyások s az ujhelyi törvénykezési palota álmai. — Az esküdtzsek, tekintettel a 10 bűnösre és egy ártatlanra. — Hogy bujik ki a szeg a zsákból? — Ujhely művészelekei. — Pénysugár és a jól kezelt billentyűk. — A színház, mely omlik. — A szerb nőegylet főpróbája. — Jó kívánságok.)

Bácska, — dec. hó.

Hát csak azon kezdem: fölöttébb téves nézetben leledzenek mindazon optimisták, kik azt véleményezik, hogy ez időszerint, a mostani boldog időszakban itt, a mesés délvidéken javában savanyodnak a citromfák gyümölcsei, s vidáman viritanak a platánok, míg ott fönna a messze északon, a Hegyalja áldott vidékein, a sport emberei serényen szeldelik át korcsolyáikkal a Néva, akarom mondani: a Bodrog és a Ronyva jegét . . . Oh, dehogy, a bácska didereg és vaog a foga. Tél van, kemény tél s az is lesz, míg a sors különös rendelkezéseiből pár nap múlva itt nem lesz az enyhe tavasz. De még most e pillanatban, midőn e levelet papírra vetem, ablakomon kinézve, csupa eszkmókra esik a tekintetem s néhai való jó Celsius apánk — isten nyugosztalja — minden képességét előszedte, hogy hőmérőjének fokait minél alacsonyabb numerusra ráncigálja. És előkerült újra a Halifax meg a Kolumbus; ifju

szívek melege forrponitig emelkedik künn a jegen s ki tehet róla más, mint az idő, ha mostanában egyre több lesz a befagyott halandó.

Ne vegyék rossz néven tőlem, ha a befagyásról az épüldő ujhelyi törvényszéki palota jut eszembe. Mert ahányszor ez a palota, helyesebben annak ezerféle építési kombinációja befagyott, az ennek megfelelő hűvös éghajlathoz képest Grönland klímája valószínűs Lussin-Piccoló. — Hálával tartozhatnak az ujhelyiek annak az ismeretlen jóltevőnek, aki a magyar Szakhalin ügyét a Jog hasábjain a multkoriban felmelegítette. En istenem, de nagyon is igaza volt annak a névtelen uri embernek! Nem akarom azt mondani, hogy Dreyfus kapitánynek annak idején tűrhetőbb volt a dolga az Ördög-szigeten, mint az igazságügy deportáltjainak az ujhelyi katakombákban, — legfeljebb csak azt konstátálom egész határozottsággal, hogy Iustitia istenasszonyomnak ujhelyi lakostálya, amely kevéssé modern, épp olyan egészségtelen. Mondhatnám így is, hogy ronda biz' ez, de legalább használhatatlan. A napjainkban drága pénzen épített fogházak avagy börtönök a hygienikus követelményeknek hasonlíthatatlanul nagyobb betartásával rendelkeznek, mint ez a középkori barát-kolostor. — Ha még ehhez hozzá vesszük az ebben fáradozó hivatalnokok fejedelmi dotációját: beláthatjuk,

hogy minden lehető „el van követve“ a Sátoraljaúj helybe kinevezett igazságügyi robotosok munkakedvének minél hathatósabb fokozására.

Igazságügyről lévén szó: nem vétek az illendőség ellen, ha egy pár sort még rá szentelek; Zomborban ugyanis épp most értek véget az esküdtzseki főárgyalások, melyeken a nép, az istenadta nép törvényes jogánál fogva közvetlenül is részt vehet az igazságot szolgáltató hatalom gyakorlásában. A hat bűnügyben hozott verdikt közül három felmentette az igen tisztelt vádlott urakat, és úrhölgyeket, a kikkre nézve elvégre elég bűnhődés az a fölötti szégyenkezés is, hogy egyáltalán ilyen kalamitásba keveredtek . . . Általános tapasztalat, hogy nálunk Magyarországon még úgy az esküdt uraknak, mint általában az egész intézménynek érní kell. Jelenleg az esküdtzseki intézmény egész vaskövetkezetességgel hajtja keresztül ezt a principiumot, hogy: inkább tíz bűnös szabaduljon, mint egy ártatlan bűnhődjék. Így aztán az ártatlan nem bűnhődik, de legalább a tíz bűnös is szabadul.

Igazi lelki örömmel olvastam végig a Kazinczy-kör legutóbbi házi estélyéről szóló referátát. Lám: ilyenkor bujik ki a szeg a lényen tisztelt zsákból, mikor egy ily humánus és kulturás intézmény eléggé viszontagságos prelúdiomok után vala-

szetesen elfogadta a Széll indoklását.

Ez az indemnitás megadásának objektív histórikuma.

Már most mi ebből a tanulság az ország közvéleményére? Világos, hogy nem egyéb, mint az, hogy a magyar érdekek megvédésében szüksége van az országának egy erős, de bölcs és megtanult gazdasági politikára. Illetve a politikai helyzet szanalása céljából egyöntetű küzdelemre Ausztriával szemben. Ez a Kossuth jelszavának punctum saliente.

Ha tehát apróbb rugóju vidéki torzsalkodások felpaprikázzák is néhol a levegőt, a függetlenségi párt országos vezére a mai helyzetre nézve megadja az irányító szót, megadja arra, hogy a pártok közt nem a véres harc, hanem a bölcs meggyőzés, a higgadt okfejtés ideje elérkezett. Nem személyek, hanem elvek és meggyőződések álljanak egymással szemben.

És hogy a politikai küzdelem ilyen lehessen, létrejött a meg egyezés a kormány és az ellenzék közt, hogy a szenvedélyek gerjedelmét feltűzelő civilista és katonai terhek emeléséről szóló javaslatokat ez évben ne tárgyalják.

Politikai körökben, a kulisszák mögött, nagyon kritikusnak mondják a helyzetet, a nyugat felől fenyegető veszedelem — így tartják bizalmas pourparléban az ellenzéken — nem arra kényszeríti az országot, hogy személyválasztás álljon be a vezetésnél, hanem, hogy aki ma kormányelnök, erős, okos ellenzéki politikával folyton-folyvást sarkaltassék a magyar érdekek megvédésére.

Hogy az országos helyzet a magyar közélet egész vonalán végig ezt a politikát igényli, erre szolgáljon például Kossuth Ferenc eljárása és intő szava.

hára nyélbe ütődik. Ilyenkor látja a magyar, mennyi művész-élek és ambíció lakozik elrejtve a mi kis csapatunkban! Csak acél kell a parlagon heverő kovához s lám, mindjárt lehet belőle szikrát csíholni! Hogy mást ne vegyek elő most hirtelenbe: ott van a kiváló írói kvalitásokkal bővelkedő Gál Lajos barátom, ki a jurisdictio ezerféle baja-gondja közt is tud magának időt szakítani arra, hogy sikeresen szolgáljon a szépek és a nemesnek. Az ő „Fénysugár” valóságos fénysugár a modern könnyűvéru s efemer-értékű belletrisztikusirodalom éjszakájában. Ne vegye bókna ezt az ömlengést, de hát önkéntelenül is erre a gondolatra vetemedtem, amidőn novellájának olvasásába fogtam. Az ilyen pompásan összeszerkesztett lepényből a t. e. publikum bizonyára nem elégszik meg csak egy süttel... A házi est menüjének fölöttébb izletes fogása lehetett a most Bácskában telelő Horváyné szeretve-tisztelt barátóné: Nelza öngyógyításának programmpontja is. Tessék! ő, aki leányoknál épen-séggel szokatlan precizitással kezeli a tárcírás gépezetének csak az avatottak által ismert billentyűit: ha úgy kerül a sorja, hatalma alatt tudja tartani a Bösendorfer billentyűit is. Az még csak hagyján, ha csupán a billentyűket tartaná hatalma alatt, — de hát ezek révén meghódolásra készíti a hallgatóság lelkét, amely jó szívvel adozik neki tapssal. Ez a mű-

Mérleg és tanulság.

— dec. 13.

A sátoraljauhelyi képviselőtestület kisorsolt tagjai helyett megejtett választás lefolyásáról és eredményéről lapunk más helyén számolunk be. Itt a mérlegét akarjuk összeállítani ennek a választásnak. Ki győzött? Ki szenvedett vereséget. Mert tudni való, hogy ennél a választásnál is nem csak a kijelölt egyének, hanem pártok, politikai pártok is küzdöttek egymással. A szabadelvű és a függetlenségi párt összeütközése volt ez és ebből a választásból is nyilvánvaló, hogy a két politikai párt közül melyiknek van erősebb és állandóbb talaja Sátoraljauhelyben.

Előre kell boesátanunk azonban, hogy a szabadelvű párt ennél a választásnál nem szándékozott politikai párt-színezettel menni küzdelembe, mert az volt vezető-férfiainak a meggyőződése, hogy községi és városi ügyek vezetését sohasem üdvöly egyenlő politikai pártok monopolizálni.

Megalakította tehát a város független polgáraitól „a pártonkívül álló polgárok” végrehajtó-bizottságát, összeállította a választandó tagok névsorát úgy, hogy a képviselőtestületbe mind a két politikai párt egyenlő számmal legyen ezen választás révén képviselve. Meg is kínálta a függetlenségi párt vezetését azzal, hogy ennek az igazságos névsornak győzelmére jutását tegye magukévé. A függetlenségi kör azonban, mint a párt vezetője, gögősen visszautasította ezt az ajánlatot. Szinte fülünkbe csegett a híres... „unterhandie jeh nicht.”

Persze, hisz annyit összeirtak, beszéltek már mindenféle „jogtiprás”-ról, visszaélésről, klikk-uralomról, hogy rajtuk is megismétlődik az autosuggestio törvénye. Maguk is elhitték, hogy kortes-szavaik a tiszta igazat hirdetik, elhitték, hogy itt már csak ők az urak, a polgárok meggyőződésének és bizalmának ők a kizárólagos letéteményesei s ebben a hamis képzelődésben gögjük és elbizakodottságuk nem akart határt ismerni.

Eppen itt volt tehát az ideje a tegnapi választás eredményében rejlő leckének, mert ennek a választásnak — amint ezt olvasóink lapunk más helyén részletesen megtalálják — az lett az eredménye, amit a párton kívül álló polgárok kezdetől fogva akartak. Szabadelvű pártot és függet-

lenségi pártot egyenlő arányban juttattak be a város józanon itélő polgárai a képviselőtestületbe. Elfogultság nélkül írhatjuk tehát, hogy a szabadelvű párt ennél a választásnál is fényes diadalt aratott, a függetlenségi párt számszerint egyetlen egy taggal sem tudott többet bejuttatni a képviselőtestületbe, mint amennyivel a szabadelvű párt megkínálta.

Nagy vereségét képezi továbbá a függetlenségi pártnak, hogy jelöltjei közül több olyan is elbukott, aki a pártnak oszlopos tagja, szeme fénye, „oroszlán-vezére” volt (Ezt Némethy Bertalantól tanultam a fáklyás menet idejéből.) Elbukott Dr. Fried Lajos. Leesett hát az ő fejüknek koronája: az ujhelyi Danton. Elbukott Matolai Etele, Fejes István, akik pedig olyan kitünőségei a függetlenségi pártnak, hogy előtűnik minden párt előismeréssel hajtja meg zászlóját s távol maradásukat mindnyájan élénken sajnáljuk.

Nem is bírnak magunknak megmagyarázni, hogy micsoda párttaktikának kellett magával hozni azt, hogy közéletünk e kitünőségeit a függetlenségi párt nem abban a kerületben jelölte, ahol magát a legerősebbnek hitte, hanem ott, ahol előreláthatólag a legkisebb eséllyel indult a harcba.

Elbuktak a függetlenségi párt oszlopos emberei közül ifj. Horváth József és Csapó Lajos is.

Vereség, érzékeny vereség érte tehát a sátoraljauhelyi függetlenségi pártot, amelynek jelentősége, sulya annál nagyobb, mert e párt hosszú időn át készült, szervezkedett erre a küzdelemre s elbizakodottságában már kizárólag magának vindikálta a diktatóri hatalmat.

De hát így szokott az lenni. Látuk már azt máskor és másutt is! Van arra eset, hogy szenvedélytől izzó szavakkal, káprázatos ígéretekkel, az elégtelenség kiszámított szításaival fel lehet korbácsolni a tömegeket, de az is kétszeres kettő, hogy semmiféle delirium tartós nem lehet s a közbizalomra csak az tarthat számot, aki a közönség józan meggyőződésére építi politikáját.

Alig mult egy hete, hogy a Felsőmagyarországi Hirlap fennen hirdette: „mienk a jövő.” Nem gondolják az Urak ott azon a párton, hogy a rózsásnak látott jövőből az a kis darab, mely azóta multtá változott, más tanulságot hirdet? Mert én azt gondolom.

kélségem volt az egyetlen magyar ember az egész, százakra menő sokadalomban.) Akárcsak egy belgrádi theátrumban lettem volna. Természetesen az egész előadásból egy árva hangot sem értettem. De ez épen elég annak, aki szereti a specialitásokat. Egy jól szervezett, sok tagu szerb vegyes-énekkartól hallottam itt egy orosz négyest szerb szöveggel, bár felőlem akár japánul is énekelhették volna, — meg kell adni, hogy nagyon gondos előadásban. Utána egy férfikar, — persze szerbül — adott elő egy énekszámot, melynek viharos tartalmát onnan következtetem, mert a kappelmeister, — egy szerb képezdei ének- és zenetanár, — a lehető legörültebb kapálódzások közt precinált. Ezután jött csak a piéce de resistente: a szindarab, ékesen szerb dialektusban, mely darabnak — sok derűs epizóddal bélelt gyér tartalma az, hogy egy tanító bácsi, mikor a tanfelügyelő az iskoláját látogatni jó: az üdvözlő beszédbe bele-fagy s az inspector ur hálából a tanító bácsi leendő vejét kinevezeteli zombori tanítónak. Még csak szerencse, hogy nem érttem a nyelvüket, mert az ilyenféle naív irodalmi alkotásoktól ha nem is szerbül, de legalább is csehül éreztem volna magamat.

De mára legyen elég a povedálásból. Miután karácsonyig már aligha lesz alkalmunk a találkozásra: azért e lap minden olvasójának békességes karácsonyi ünneplést kívánok.

Az a jövő urak, ha Önök mindig csak szidják a jelent, ha mindig csak vádolni és kárhoztatni tudnak, ha a közbizalomból származó erejüket ezután is olyan biztosan fogják tudni megbecsülni és ilyen okosan felhasználni, akkor az a jövő — Urak — nem az Önöké, az a jövő a mienk.

Sz. I.

Bubics Zsigmond Rákóczyért cím alatt lapunk dec. 2. ki számában leközöltük azt a beszédet, amelylyel a Rákóczy-kiállítás elhatározó értekezlet megnyitott. Ezt a beszédet akkor valamennyi hirlap Bubics Zsigmond kassai püspöknek tulajdonította. Mink is Később úgy értesültünk, hogy a leközölt hatalmas beszédet nem Bubics Zsigmond, hanem gr. Zichy Jenő mondotta. Éljen tehát gróf Zichy Jenő de éljen Bubics Zsigmond is, mert ő is elnök volt ott, ahol Rákóczy Ferenc szellemének azt az áldozatot bemutatták. — Ami ebből a beszédből minyájunkra nézve a legnagyobb kincs, azt mi úgy is abban látjuk, hogy a magyar társadalom vezető férfiai a magyar szabadság hőseinek emléke körül solidáris egyértelműséggel sorakoznak. Mindig úgy legyen!

Népkönyvtárak létesítése. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a főispán előterjesztésére — Ladmócz, Abara, Deragnyó és Mikóháza községek részére egy-egy, a megállapított minta szerint egybeállított népkönyvtári könyvgyűjteményt engedélyezett s ennek szállításával a Franklin-társulatot megbizta. — Egyszermind a könyvek elhelyezésére szükséges könyvszekrények beszerzésére községenként 20—20 korona államsegélyt is engedélyezett.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Nyílt levél.

Wiczmány Ödön vármegyei bizottsági tag a küszöbön álló választások alkalmából a következő nyílt levelet intézte hozzánk:

Butka, — dec. 10.

Kedves öcsém!

Szerkesztő barátom!

Előtte sem titok, hogy a köz-, a vármegyei ügyekben, személyi tekintetek soh sem vezettek. Hosszas vármegyei szolgálatom alatt, talán kellenél szigorubb valék önmagam s csaladom iránt. Senkisémet veheti szememre, hogy testvéreimet, rokonaimat, a vármegyei hivatalokba elhelyezkedni segitettem; sőt pártatlanságom igazolására hivatkozhatom azon eljárásomra, amit követtem, amikor akkori alispánunk, Dókus József ellen, a miniszter a fegyelmi eljárást elrendelte és annak foganatosításával, engem, mint akkori főjegyzőt, bizott meg.

Ezeket azért hoztam fel, hogy jelen felszólalásomnak se adassék más magyarázat, mint a vármegye közönsége érdekei iránti, — minden tekinteten felül álló — meleg érdeklődés.

Matolay Etele alispánunk, t. barátom nyugalmaztatásával választások előtt állunk. Feltölgasom szerint, a nálunk létező némely visszasságot — nehogy az akció később személy ellen irányítottnak tünjék fel — a választás előtt kell tisztázni.

Vármegyénk a szomszéd megyékhez, de az ország összes vármegyéihez is viszonyítva, a vmegye megterheltetésével is magasra emelte tisztviselőinek fizetését, s aránytalanul megsaporította a létszámot, különösen a központon.

Az elsőt bizonyosan azért tevő, hogy a tisztviselők függetlensége megóvassék, a másodikat pedig, hogy a nagy munka halmaz! kellő gyorsasággal és pontossággal feldolgozathassék.

Ha ez így van, akkor a vármegye megkövetelheti tisztviselőitől, — különösen pedig alispánjától — főjegyzőjétől, — hogy függetlenségét megőrizze és minden idejét a vármegyének és közügyeknek szentelje.

Ezért a választás előtt követelnünk kell, hogy az alispán és főjegyző semmi nyereségre alakult vállalatban és intézetben, sem mint elnök, sem mint igazgató részt ne vehessen; már csak azért sem, nehogy bárkinek is lekötözöttjei legyenek.

Másik visszasság pedig az, hogy a vármegye központján, eddig majdnem minden helyet egy család tagjai foglaltak el. — Ez okból kisebb, nagyobb panaszokkal, mindig volt alkalmunk találkozni, amely panaszok hírlapok útján is szelvéstelve valának, de tekintetbe vehetőek még sem voltak azért, mert a *presidium* mégis más kezébe volt letéve.

Ha azonban, most a főjegyző, Dókus Gyula barátom, alispánná választatik, az ő érdeke, nemcsak, de eminens kötelessége is, minden befolyásával odahatni, hogy: a *főjegyzői állás, föltétlenül más, a rokonságon és sógorságon — egyszóval a gremiumon — kívül álló — alkalmas s érdemes férfiúra ruháztassék.*

Mert a közigazgatás üdvös menete — a felelősség — a közönség érdekeinek pártatlan kiszolgálására való törekvés, a munkásság, a feyelem stb. érvényesülésének lehetősége, mind-mind azt követelik, hogy azon abnormis, nem egészséges helyzet megszüntetessék, hogy a vármegye központján, az alispán és jegyzői karban, majdnem kivétel nélkül egy család tagjai legyenek alkalmazva.

Feltételezem, hogy akiket illet — sine ira et studio — érezni fogják, hogy szavaimat egyedül a közérdek sugalta.

A bíróságnál a rokonok — sógorok — együtt egy hivatalban nem szolgálhatnak. Ugyanazon okok, amelyek ott léteznek, még nagyobb mérvben itt is fennállanak. Példák igazolják, hogy a hatalomnak összpontosítása minden tekintetben veszélyes és nem ritkán az orvosolhatatlan bajok kuforrása. Ettől vármegyénket megóvni, a választások minden tényezőjének erkölcsi kötelessége.

Wiczmány Ödön.

(Közigazgatási bizottsági ülés volt f. hó 11-én d. e. Hadik Béla gróf főispán elnöklété mellett a vármegyei székház nagytermében. Az ülésen tárgyalt ügyek közül azokról, amelyek közérdekek itt következő tudósításainkban tájékoztatjuk t. olvasóközönségünket:

(Az állami egyenes adók november havi befolyása kedvező eredménnyel járt, mert a most befizetett 633,900 K. 46 f. 108,335 K. 56 fillérrel volt több, mint az 1901. évi november havi befizetés. Hasonlóképp kedvező eredményt mutat az ez évi jan. — nov. havi összesített befizetés eredménye is, mert a 2,361,105 K. 63 f.-nyi befizetés 95,951 K. 05 f.-el több, mint volt a múlt évi 11 havi összesített befizetés. A hátrálék most mégis kedvezőtlenebb, mint volt az 1901. évi nov. hó végén, mert most 1538 K. 83 f.-el több tartozás maradt kint, mint maradt az 1901. november végén. Ez a kedvezőtlenesség azonban csak tünetszerű és csak arra vall, hogy az 1902. év folyamán kevesebb törlesztés volt, mint volt 1901-ben. Főlemlítésre méltó, hogy a közadók befolyásának ez a minden tekintetben kielégítő eredménye állami végrehajtók alkalmazása nélkül mutatkozott be s a központból kifelé gyakorolt ellenőrzés a kilencvenhat jegyzőség közül csak tizenkilenc irányában nyúlt a felelősséget kimondó törvényszakas alkalmazásához.

(Az állategészségügy állapota vármegyénk egész területén általában kedvező. A ragadós száj- és körömfajás terjedése szünetel, újabb jelenkezése Harkányi Frigyes br. harkányi uradalmában lépett föl.

(A vármegyei árvaszéknél elintéztést nyert az ez évi nov. hó folya-

mán 2307 ügyszerű, a hátrálék mindössze is csak 320 db. volt nov. 30-án.

(Amerikába kivándoroltak a vármegye területéről az ez évi nov. hó folyamán 248-an. Visszajött 100 egyén.

(Költségvetési profieit. Az 1901. és az 1902. évekre véglegesen előírt törvényhatósági utadók 3 2/0-el múlják felül az utadók címén 1901. és 1902. évekre előköltségvetést fedezeti rovatösszegeket, szóval nem deficit, hanem profieit van, valamicskével több, mint 3/0, ami pénzben kifejezve 19,000 K. értéket képvisel. Természetes, hogy ez az összeg a felszólalások révén még apadni fog.

(Rablétszám. A sátoraljauhelyi kir. törvényszéki kerületi börtönben 290 főnyi volt a november havi rablétszám; ebben elítélt 270. A létszám-szaporodás 44 főnyi volt az ez évi okt. havi létszámhoz mérten.

(Járványorvos. A sztrópai egész nagy járásnak egyetlenegy orvosa, Grünfeld Vilmos dr., tüdőgyulladásban megbetegedvén, minthogy a járás orvos nélkül van és orvos nélkül magára hagyatva nem maradhat, de meg azért is, mert a közegészségügy érdeke ugy kívánja, járványorvos küldéséért felitak a belügyminiszterhez.

(Uj tanítók. A székes fővárosba Töke-Terebesről athelyezett Csernyiczky Ilona tanítónő helyére a terebesi áll. elemi iskolához Warski Anna neveztetett ki. K-Rozvágy községben Pataky József tanító helyét Keresztury József váltotta fel. A Lazony községből Vissóra (Máramaros vm.) költözött Grill tanító-pár helyét pedig Csehy József tanító és neje tanítónő váltották fel.

(Uj patika. Nagymihály községben a Remeny-hez címzett második patika megnyit.

(Uj főorvos. A nagymihályi közkórház új főorvos Chudovszky Mór dr., aki — mint a vmegyei tiszt főorvos jelentette — végzetlenül kitűnő sebész hírében áll, elfoglalta főorvosi állását és megkezdte működését.

(Utügyi közigazgatás. Hönsh Dezső kir. főmérnök jelentette, hogy az állami közutak vármegyénk egész területén jó karban vannak. A törvényhatósági közutakra kiszállított kavics fedőanyag, úgyszintén az év folyamán létesített műtárgyak és létesítmények is lényegesebb észrevétel nélkül átvétettek. A kiszállított és átvett kavics értéke 47,840 korona. A sáros-patak — karádi újonnan építendő vicinális közutvonal trasszirozása folyamatban van, de a legutóbb beallott dermesztő hideg idő miatt most szünetelni kénytelen.

(Hitfelekezeti feladatokról. A közg. bizottság legutóbb f. hó 11-én tartott üléséből mindazok a feladatokról, melyek hitközségek részéről azzal a kérelemmel érkeztek be a kir. tanfelügyelőséghez, hogy iskolaépítés céljára nekik bizonyos pénzbeli segedelem nyujtassék a vármegye közmívelődési alapjából, véleményezés végett kiadattak a magyar nyelvet és népvédelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület választmányának.

(Kivételes nősülés megengedéseért folyamodtak a vármegyéből Simon Lajos agárdi, Marczincák János jászenei, Ritoch János kvakóczi, Papp István kis-tárkányi, Gacsó János petróczy, Roszkos György piszkoróczy, Midla József kelcsei, Tunya Imre nagydomási, Turcsik János lukasóczy és Marczin Szabol György mihalkói lakosok és hadköteles egyének, kiknek folyamodásait egyenkint és összesen pártoló véleménynyel küldötte fel a honvédelemügyi kir. miniszterhez közig. bizottságunk f. hó 11-iki üléséből.

(Utadó küldöttségi ülés volt tegnap d. e. az alispán elnöklété mellett mely alkalommal az 1902. évi törv. hat. utadók kiíróvása folytán beérkezett egyéni felszólalások nyertek elintéztést.

(A vármegyei közgyűlése. Lapunk múlt számában már jeleztük, hogy

Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-én tartja évi rendes közgyűlését. — A vármegye alispánja által a vármegye közgyűlésére szétküldött elnöki körlevél tárgysorozata a következő:

1. Matolai Etele alispán nyugdíjaztatása folytán megüresedett alispáni állás választás utáni betöltése.
2. Az alispáni állás betöltése folytán netalan megüresedő többi tiszt állások választás utáni betöltése.
3. Jelenek Gyula szolgabíró nyugdíjaztatása folytán megüresedett szolgabírói állás választás utáni betöltése.
4. A közigazgatási bizottságból Fejes István, gróf Mailáth József, dr. Molnár Béla, Nagy Barna és br. Sennyey Miklós kilépése folytán 5 tag választása.
5. Az igazoló-választmányba 5 tagnak választása.
6. Az 1888. évi VI. t.-c. rendelkezése folytán az iparkamarai tagok választóinak intézésére hivatott bizottságba 3 kereskedő és 3 iparos tagnak és elnöknek választása.
7. A loávtató-bizottságok elnökeinek megválasztása.
8. Az esküdt-bírósról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c. 18. §-a értelmében bizalmi férfiak választása.
9. A gyámhatóságilag kezelt pénzek gyümölcsöző elhelyezése iránti intézkedés.
10. A vármegye rendelkezése alatt álló pénzek gyümölcsöző elhelyezése iránti intézkedés.
11. A belügyi miniszterium intézvénye a közkórházakkal szemben fennálló betegápolási tartozás tárgyában.
12. A kereskedelemügyi miniszter intézvénye az utkaparóknak a nyugdíjintézetbe való felvétele tárgyában.
13. A földmívelésügyi miniszterium intézvénye a faiskolák és gazdasági ismételő szakiskolák viszonyának szabályozása tárgyában.
14. Belügyi miniszterium intézvénye a vármegye pénztári és számvonósági teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III. t.-c. végrehajtása tárgyában.
15. Belügyi miniszterium intézvénye az 1903. évi január 1-én étebelépő ügyviteli szabályok tárgyában.
16. Budapest székes-főváros és Arad szabad kir. város átírata a póttartalékosok behívásáról, illetve ujonclétszám felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyában.
17. Szepesvármegye átírata a Gácsország és Magyarország közötti határ megállapítása iránt hozott választott bíróság ítélet tárgyában.
18. Dr. Buza Barna indítványa II. Rákóczi Ferenc szabadságharcának kétszázados megünneplése tárgyában.
19. Dr. Buza Barna indítványa a katonai terhek emeléséről és ujoncjutalék szaporításáról szóló törvényjavaslat elleni felirat tárgyában.
20. Az alispán jelentése a kis törvényszéki épületek és fegyház megszerzése tárgyában. — Az állandó választmány tagjait tisztelettel értesitem, hogy az állandó választmány ülését főispán ur öméltsága dec. hó 27-ének d. e. 9 órájára tűzte ki.

(A vármegyei pénztár átadása. A vármegyei pénztár átadását és átvételét állami és vármegyei vegyes bizottság eszközölte 1903. év jan. hó 2-ától kezdve. Az átadásnak jövő évi jan. 15-ére meg kell történni, mert azután mindennemű pénzkezelést az állampénztár eszközöl. Az átadás és átvételnél közreműködő bizottság áll az állam részéről Talapkovics Vazul m. kir. pénzügyigazgatóból, Bratzián-Farkas István számvonósági főnökből és Moldoványi Géza adótárnokból, míg a vármegye részéről Matolai Etele alispánból, Dongó Gy. Géza vármegyei főszámvonóból és Arnóthfalvy Tivadar vármegyei főpénztárnokból.

(Pályázat. A varannai járás területén lévő alsó-hrabóczi körjegyzőség megüresedvén, annak betöltésére a pályázat kiíratott. Pályázni lehet a f. évi dec. hó 29-éig. A választás Alsó-Hrabóczi községében dec. hó 30-án lesz.

(A községi választók 1903. évi névjegyzéke. A város polgármestere a községi választók jövő évi névjegyzékének közszemlére való kitétele tárgyá-

ban újabb a következő hirdetményt bocsátotta ki: A községi választók 1903. évi névjegyzékét a kiküldött választmány összeállítván, az a folyó évi december hó 12. napjának reggeli 8 órájától december 16. napjának délutáni 5 órájáig a városi kiadóhivatalban közszemlére kitétetik. Az 1886. évi XXII. t.-cikk 39. §-a értelmében felhivom mindazokat, akik a névjegyzék ellen észrevételekkel élni akarnak, hogy észrevételeiket folyó évi december hó 17. napjának reggeli 8 órájától december 22. napjának délutáni 5 órájáig hivatalomhoz adják be. — Sátoraljauhely, 1902. évi december hó 10-én. Székely Elek polgármester.

A városi választások.

— dec. 13.

A kisorsolt 33 rendes képviselőtestületi és 9 póttag választása tegnap folyt le a város három kerületében.

Az alkotmányos küzdelem példás rendben, a komoly ügyszó melletti higgadtsággal, feltűnően élénk érdeklődés mellett folyt le. Bár a választás kezdete 9 órára volt kitűzve, a választók már a kora reggeli órákban megkezdtek jelöltjeik érdekében a harcot. Csoportonként verődtek össze a választási helyiségek előtt és élénken tárgyalták a nap eseményét, mely után sokan már olyan régen vágyódtak. Az összes két és egyfogotat bérkocsisok nem kis öröme (lévén zsebrevágó dologról szó) megszakítás nélkül hordták össze a szemfüles kortesek a szavazókat a város legelrejtettebb zugából is, úgy annyira, hogy a mikor reggel 9 órakor kezdetét vette a szavazás, mind a három kerületben tömegesen jelentek meg a szavazók az urnák előtt. Valóban, ilyen mozgalmasság, nagy érdeklődés mellett lefolyt képviselő-testületi tag-választás aligha volt Ujhelyben.

A három kerületben Sátoraljauhely város 1674 községi választója közül leszavazott 1099 választó. Hozzáadva ehhez a számhoz az elutasított és el nem fogadott meghatalmazottakat, a választás iránt legalább 1300-1400 választó érdeklődött.

Az 1099 választóból leszavazott az I-ső kerületben 409, a II-ikban 331 és a III-ikban 359 választó.

A három választóhelyiségen: az I-ső kerületi tűzoltó-őrtanyán, a II-ik kerületi városházán és a III-ik kerületi „ősbudavár“-hoz címzett vendéglőn nemzeti lobogó hirdette a mai napra kitűzött képviselőtestületi tag-választást.

Az I-ső kerületben Barthos József központi fűszolgabíró vezette a választást pártatlanul, mondhatni nagy szakértelemmel. Helyettese Pecz Vilmos kir. főmérnök volt. Bizalmi férfiak voltak: Gutman Salamon, Zombory János, Némethy Bertalan és Vojtkó István. Jegyzőkként szerepeltek: Juresó Agoston és Gecei Jenő. A szavazók személyazonosságát igazolták: Csoltkó József és Hellinger Gábor.

Itt a választás eredményét pontban 6 órakor hirdette ki Barthos József választástvezető elnök a jelen volt választók előtt. Az eredmény ez:

Rendes tagok: Dr. Buza Barna, Mráz Antal, Némethy Bertalan, Pekáry Gyula, Fuchs Jenő, Móré Dániel, Papp Gyula, Gáthy Géza, Tóth András, Kovalcsik János, Schwartzbarth Lipót. — Póttagok: Vojtkó István, Csomós András, Rakovszky Sándor.

A II-ik kerületben maga a választási elnök, Ferenczy Elek vezette a választást példás rendben, a választók teljes megalgedésére. Bizalmi férfiak voltak: Ehlert Gyula, Jelenek Adám, Pekáry Gyula, Hericz Sándor. Jegyzőkként szerepeltek: Pataky Miklós és Kottán György. Személy-

November 15-én kezdődik a
nagy karácsonyi
OCCASIO-VÁSÁR.

Mélyen leszállított árak.

Többek között:

Pongé és liberty, sima és mintázott, tiszta selyem mtrje 70 krtól kezdve.
Taffetas és lousine, csikos és kockás, tiszta selyem mtrje 80 krtól kezdve.

Mosóbárony mtrje 50 krtól kezdve.

Minták vidékre készséggel küldetnek.

Szenásy, Hoffmann és Tsa
SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

azonosságát igazolók: Valkovszky Elek és Szöllösy Sándor.

A választás eredményét fél 7 órakor hirdette ki Ferenczy Elek elnök, amely a következő:

Rendes tagok: Halász József, dr. Rosenberg Bernát, Reichard Lajos, dr. Nyomarkay Odón, dr. Erényi Manó, Bernáth Aladár, Behyna Miklós, Kroó Gyula, Fleiszner Frigyes, dr. Kossuth János, Kádár Gyula. — **Póttagok:** Hartstein Mayer, Behyna Kálmán, Kovács Sámuel.

A III-ik választó-kerületben a választást vezető elnök dr. Kossuth János volt, helyettese dr. Kellner Soma. Bizalmi férfiak: Dr. Fried Lajos, Gáthy Géza, Kádár Gyula és Malártsik Pál. Jegyzők: Richvalszky Ferenc és Mitrik Mihály. Személyazonosságát igazolók: Csáki Imre és Ujfalussy János.

Itt a választás eredményét csak éjjeli 11 óra előtt hirdette ki az elnök, mert a szavazatok összeszámlálása alkalmával kisebb eltérések merültek fel. Megválasztottak a következők:

Rendes tagok: Dr. Székely Albert, Waller Aladár, Spitz Dávid, Dr. Róth József, Blumenfeld Emánuel, Dr. Hornyay Béla, Rein István, Meczner Béla, Hericz Sándor, Rutkai Mór, Bokor József. — **Póttagok:** Róth Mór, Fabry Károly, Dolozselek Albert.

Ezzel a pénteki alkotmányos küzdelem, melyet annyi sajnálatos kötekedés előzött meg, — véget ért s most folytathatjuk a köz érdekében a komoly munkát tovább.

Meg kell még emlékeznünk a rend fentartóiról, Schmidt Lajos rendőrkapitányról és Pilissy Béla alkaptányról, akik tapintatos eljárásukkal mindvégig a legpéldásabb rendet tarták fentartani.

JEGYZETEK

a hétről.

Am bármiképpen is vélekedjék e lap igen tisztelt felelős szerkesztője a megyei választások felől, s bármi mélyreható, okos érvekkel is támogassa a vármegyei közigazgatás államosításának szükséges voltát, ime a nehéz vértetű politikai kérdésnek ellene szegtem a croquis-író könnyed és hajlékony vívó pengéjét s azt mondom, — s velem együtt bizonyára sokan mondják, — hogy csak hadd maradjon meg a vármegye a maga mivoltában zajos választásaival együtt.

Poétai lelkek, mikor a vármegye hatalmán egy-egy csorbát ejtenek, mindig igen gyászos modorban siratják el a régi jó táblabíró-világot s a magyar szellem pusztulását emlegetik. Nem kell felülni ezeknek a siratóknak! Nem a vármegyét féltik ők, mert jól tudják, hogy az csak erősödhetik az újítások által, — hanem féltik a maguk kényelmét, — elfelejtik, hogy az idők járása nagyon megváltozott s ami a régi vármegyében szinte oszlopa volt a magyarságnak s fenntartója a magyar szellemnek, az a mai lázasan haladó világban csak kerékkötő. Félre ne értsék e szavakat. De az bizonyos, hogy a régi idők elmúltával amint az új szellem hatott minden más intézménybe, új szellemnek kell behatolni a vármegyékbe is. Hogy ez a friss szellő kiviszi a fülledt szobákból a levendula illatot: az adomázó megyei urak kedélyességét, az lehet nagyon szomorú körülmény, de másrésztől bizonyos, hogy az igazi munka, melyre annyira szükségünk van, pótolja azt a kis fűszerszámot.

De nini, hisz majd odajutok, hogy teljesen igazat adok felelős szerkesztőnk minden állításának, holott én ellentétbe akartam vele helyezkedni. Hát igen, a megyei választásokat nem engedem. Mert én rajongok a választásokért minden formájukban. Kezdve a kis-cigándi aljegyző választásától a képviselő választásig.

Kell-e ennél szebb és nemesebb mulatság, tisztelt haza! Van-e mód és alkalom, hogy a helyi és a na-

gyobb politika áradatjába annyira belebukjunk, mint a választások alatt. Mert tetszik tudni, gonosz szerszám ez a választás. Artatlan kapacitáláson kezdődik, de okvetlen nagy politika sül ki belőle. S nem lehetek e büszke én, kis polgár, hogy a nagy politika dolgainak intézése az én vállaumon nyugszik. Mert hisz a kortes urak minduntalan avval hozakodnak elő.

Hát még a sokféle kellemes megkönyékezés, a miben ilyenkor részeseülök! Csupa mulatság ez kérem-alásson. Az ellenzéki kortes ténsur annyit beszél a fejembe, hogy szinte szédülök tőle, a kormányparti kortes ur figyelmeztet a komoly politika utjaira, melyről letévedni vétek volna, kedvemben járnak, ígéretemet veszik, kapacitálnak, kínálnak is minden jóval, szóval most én vagyok a világ központja, én, a kis polgár, akit más-kor kutyába se vesz senki.

De csak legyen hát mégis választás, akár képviselő, akár megyei, akár városi választásnak nevezessék az, mert az kedves nekem. Hogy kedves-e az ország érdekének ez a sok örökös baj, nyugtalanság, rosszindulat, szenvedély, — amit egy-egy ily választás felzavar s mely nem mindig a közérdek szekerét viszi előre, az más lapra tartozik. Így gondolkozik, igen tisztelt szerkesztő ur, a választó polgárok egyrésze. S míg eképen gondolkozik, míg nem lesz képes magasabb álláspontot elfoglalni, míg legszentebb jogának gyakorlásába nem fog belezárni a melléktekintet ezer válfaja, addig nálunk minden névennevezendő választás inkább lesz politikai „hecc”, — mint egy szent jog teljesítése.

HIREK.

Krónika.

— december 13.

Minden héttben, semmi kétség, Van valami változat, Főszézen van, s minden lépten Szencziós hír fogad. Ha azt kérde, hogy e héten Mi az, mi olvaszt közönyt . . . ?! Azt vágom rá aporóra: Matolai leköszönt!

Es mikor ezt megvitattuk, Új dologba kezdhettünk, Ha akarod, hideg térlől, Fagyról értekezhetünk. S ha meguntuk: aporóra, Odavetve felhozom: A városi választásnak Volt-e nyoma „voksod“-on . . . ?!

Mikor ezt is megvitattuk S kivitakoztuk magunk: S már-már újabb téma híján Mindaketten hallgatunk. Újabb tárgyat pendíték meg S vetek eléd én oda: Milyen is lesz, hol is lesz a Törvényszéki palota . . . ?!

Megvitattuk, megbeszéljük Igy lesz, ugy lesz, annyi tény . . . Ilyen csinos kis palota Nem lesz ám a féltéken. Tervrajz nélkül megcsináljuk És azt hisszük már is áll . . . De azután közbe szölok: Öcskös! hát a megye bál . . . !

Mege bálról jut eszembe Eme héttnek slagere, Fontos lévén s egy pár szivre Ennek is van ingere . . . Figyeljen jól minden hölgy, ki Pályamunkát beadott: Ez ügyben a jury kérem E napokban dönt'ni fog. —th.

Új szezon.

— december 12.

December hónap közepén nem időszerűtlen már a bál szezonról írni. Mulnak a napok és egyszerre majdnem váratlanul beköszönt hozzánk —

Karnevál, fényes kíséretével, a cigány táncra hívó nótájával, dallamos valter-áriakkal a táncolni vágyó urak és hölgyek nagy öröme.

Nem sorozom ezek között az apákat, akik a fürdő-, szini- és isten tudja mi minden szezon alkalmával egyenkint és egyetemlegesen sztrájkba kezdenek a pénzádást illetőleg épenúgy, mint a bál szezon alkalmával. Kimondják solemniter és kerekén: „Nem előirányozok. Nem csinálom én a bankót! (És ezt a sablont nagyon gyakran és nagy hangsúlylyal mondják.) Nem mentek, punctum! . . .” Azonban az utolsó percben, vagy mint azt illik mondani, a tizenkettedik órában, meglágyul a papa szíve s megnyitja az örömfők, üdvök forrását — a bugyellárist. Mert hajh! a pénz csak ére, de az a sirban, még akkor is, ott is örökre beszél. . . .

És a pénzkérdés, ruhakérdés és a többi kérdés eldöntése után az akadályokon megjegecesedett örömmel merülnek bele a fiatalok (s mivel a vén keeske is megnyalja a sót:) gyakran az öregek is az élvezetekbe. Az öregek csak kibicelnek ugyan, de a kibicelésről tudjuk, hogy ez is foglalkozás, még pedig élvezetet szerző foglalkozás.

Az öregek kibicelése mellett mulat aztán a fiatalok; a nők, ha táncoltatják őket, a férfiak, ha nem ez alkalomra tették el gondoljaikat. Bár a mai jeunesse dorée-ről rossz nyelvek beszélnek, hogy nem táncol a bálban, inkább sampusz iszik addig, vagy gyönyörködik a spageta kékes lángjaiban.

Pedig megérdemelnék az áldozatot hozó hölgyek — apái, hogy ha már beugrottak a kiadásokba, legalább kedves leányuk öngyásága érezze jól magát. Ilyenkor aztán a papa elfeled minden áldozatot, Karneválnak, a tánc örökös hercegének minden köteles adóit, a felülfizetést, a fiakker díját és a sokféle többi díjat.

A hölgyek pedig, különösen azok, kik először lépnek a bálterem parkettjaira s kik oda nagyon sok rózsaszínű álmod, nagyon sok délibábos, fantázia szülte vágyakat visznek: éppen nem érdemlik, hogy csalódjanak. Legyen az előre elképzelt, sokszor sóvárgott impresszió tiszta, érintetlen s olyan varázsos, amily tiszta és érintetlen volt akkor, mikor az ébredező lélek csapongásai között megszületett.

A bálók sikere, a teljesedett álmok boldogító érzete pedig egyedül az urak hangulatától függ. Nem időszerűtlen tehát nekik a bálók küszöbén fülükbe sugni:

A bálban kell mulatni és mulatni urak, nem pedig a Chateau Yquem mellett — a bál után.

Vicomte.

— **Kinevezés.** Jászter Kálmán kir. helmezi járásbírósi joggyakornok a sajo-szentpéteri járásbíróshoz aljegyzővé kineveztetett.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Mihályfi József sátoraljuhelyi állami elemi iskolai tanítót a Torontárvármegyei Boksánbánya községben levő elemi iskolához áthelyezte.

— **Új orvos.** Dr. parnói Molnár János, szliácsi állandó fürdőorvos városunkban fogja ezután orvosi gyakorlatát folytatni. Annak idején a vöröskereszt-egyet budapesti kórházának **négyógyászati osztályán** volt alkalmazva s azóta is, mint fürdőorvos kiválóan a női bajok tanulmányozásával foglalkozott. Lakása a Szánky-féle ház emeletén van.

— **Eljegyzés.** Widder Herman a Widder és Társa budapesti cég tagja, néhai Widder Lázár nagymihályi volt terménykereskedő fia, e hó 9-én Budapesten eljegyezte Rosenfeld Etelka kisasszonyt.

— **Felolvasó-est.** A sátoraljuhelyi reformátusok legközelebb a mult csütörtökön, d. u. 5 órakor tartott,

negyedik vallásos irányu felolvasó estéje ismét nagy számu közönség érdeklődése mellett folyt le. Ez estén szereplők, a hallgatóság részéről, mindig nagy elismerésben részesülnek. De meg is érdemlik, mert a változatos műsort mindig ügyesen valóstítják meg. Valóban koszorut érdemel az a lankadatlan buzgóság, amellyel a vegyes-énekkar tagjai, — most ének, majd szavaltat művészi előadásával, — hozzájárulnak az esték sikeréhez. — A negyedik vallásos-est lefolyása a következő volt: A szereplők bevonulása után a hallgatóság serege közösen énekelte el a 39-ik dicséret 1-ső versét. Az ének elhangzása után Korbély Géza ág. hitv. ev. lelkész imádkozott áhitattal, bensőséggel, majd szépen megírt s szónoki hévvel előadott felolvasást tartott a keresztényen missióról. Alapos tudással ismertette a hittérítés munkáját és eredményét a ker. vallás keletkezésétől napjainkig. Az ismeretterjesztő, szép felolvasást a figyelmes közönség érdeklődéssel hallgatta végig. Erre Marschner H. „Éji dalát” adták elő (estveli énekke átalakítva) Szalay Béla ref. organista gondos vezetésével Spillenberg Sarolta, Szép Ilonka, Mester Dezső és Lábos Béla.

A szép melódiájú, pompás precizitással előadott kvartett nagy tetszést aratott. Most Czigler Mariska lépett a közönség elé s elszavaltta Kozma Andornak „Krisztus mindenütt” c. vallásos költeményét nemes közvetlenséggel, sok érzéssel, nagy rátermettséggel. Ezután egy nagyhatású duett következett. Spillenberg Sarolta és Szép Ilonka zengték el, Szalay Béla szép harmoniumkísérete mellett Szügyi József „Karácsonyest” c. énekét. A művészi színvonalon álló előadás fejtlenül elismerést vívott ki. A kellemesen hullámzó hangon elzengett ének áhitatot keltett a figyelmes hallgatóság lelkében. Még Farkas Andor szavaltta el Rudnyánszky Gyula „Isten” c. költeményét, a tőle megszokott ügyességgel, a mélységes tartalmat minden részletében pompásan visszatükröztető előadásban; amire aztán a hallgatóság — a szokásos gyülekezeti közös éneklés után — egy szépen sikerült összejövetel kedves emlékeivel oszlott szét, mert az ismeretterjesztő felolvasás mellett vallásos hitét s buzgóságát nevelő művésziesen előadott énekekben és szavaltatokban gyönyörködhetett. — Mint értesülünk, a következő felolvasó-est, a közbejövő ünnepek miatt, 1903. január 8-án lesz megtartva.

— **Tűz.** Ma délután kevéssel 4 óra után tűz ütött ki a városban. A Beresényi- és Malom-utca sarkán levő, Bolgáry András által lakott és Blum szedliszkei lakos, vállalkozó tulajdonát képező ház gyúlt ki a kéményből kipattanó szikrától, melytől a padon, a kémény közelében főlhalmozott szalma gyult meg. Az égő háztól már a közvetlen mellé épült Képes Gyula nyug. törvényszéki bíró háza fedele is tüzet fogott, amelynek azonban idejében elejét vették. Bolgárynak a padláson volt fehérenmüjű égett oda. A ház biztosítva volt.

— **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** A sátoraljuhelyi ágost. hitv. ev. egyház özv. Fekete Józsefné urnó öngyásága nemeslelkű gyűjtéséből ol-tár-alapot létesítvén, mely halálát fejezi ki a jótékony célt kegyes adományokkal gyámolító adakozók iránt, s köszönettel nyugtázza az első gyűjtő iven az egyház pénztárába befolyt következő adományokat: Dohánygyári munkásnök 13 K. 20 f. — Gireth Mihályné 10 K. — Szombathy Lászlóné, Benárd Jenő és Rosznáky Gyula 5—5 K. — Matolay Ida, özv. Román Jánosné, Meczner Gyuláné, Quitt Rezsóné, Kelevéz Andor, Moldoványi Géza, Székely Elekné, Adriányi Gyuláné, Fried Lajosné, özv. Fekete Józsefné, Kegel Ede, Besztercezy Gyuláné, Szilvássy Matild, Korbély Gézáné, Jászai Antalné 2--2 K. — Özv. Liszy Elekné, Fejes Istvánné, Tóth Károlyné, Gójdics nővére, Csécsy Imre, Bratian Farkas István, Olchváry

Ernő, Mauks Endre, Schröder Aladár, Göllner Lajos, Talapkovics Vazul, Balajthy Sándor, Hocz Gábor, Marikovsky Sándor, László Ferenc, Benedek János, Hagyárossy Gyula, Harkányi Adolf, Szokol Géza, Valkovszky Elek, Fekete Jánosné, Ocskay Emilia, Tóth Lajosné, Gosztonyiné, dr. Horváth E., Rimay Lehelné, özv. Kaszner Jánosné, Papp Péterné, Bodnár Amália 1—1 K. — Novák és Lel. 90 f., Klein Soma 80 f., Pollák Lajos 60 f., Kiss Gábor, Lupis Gyula 50—50 f., Deák Károly, Ujhegyi Béla, Szénássy Imre és Friss Heiman 40—40 f., Christoph Béla, Szabó József, Hedrik János 20—20 f., H. 10 fillér. — Osszesen: 102 K. 80 f. — Istennek gazdag áldása legyen az irgalmas sziveken! Sátoraljaújhely, 1902. december 12. *az ágost. hitv. ev. egyház elöljáróság.*

— **Véres verekedés.** Tisza-Lucz községébe f. hó 7-én este egy koresmába hat bepálinkázott legény állított be s pálinkát kért. A koresmáros látta, hogy ittasok, az elébe írott törvényhez képest nem adott nekik semmiféle italt, erre a hat legény leverte a lámpákat, a koresmáros és egy gazda embert összeverték és megszurkáltak; innen a falu betyárai ordítva vonultak végig a falun és a szembejövőket ütlegelték, és vagy 10—15 ablakot bezúztak. A garázdálkodók ellen megindították a büntető eljárást.

— **A kivándorlás októberben.** Az országos statisztikai hivatal jelentése szerint a múlt október hónapban — az elmúlt hónapokhoz viszonyítva — kevés utlevelet adtak ki Zemplénnvármegyében. Mig máskor vármegyénk e tekintetben az első, vagy második helyen szerepelt, október havában a 10-ik helyre jutott. Összesen 203 zemplénnvármegyei illetőségű egyének adtak külföldre szóló utlevelet. Ezekből legtöbb Amerikába való utazásra szökött.

— **Vakmerő betörések.** Folyó hó 3-ától 4-ére virradó éjszaka Liszkán több betörést követtek el ismeretlen tettesek. Előbb a gyógyszerárban jártak a betörők. A gyógyszerész irasztalát felbontották és a bent levő papirokat széjjelszórták. A gyógyszerár mellett a Princz-féle vendéglőbe szintén ellátogattak s onnan több tárgyat elvittek. Weimann Mór vegyeskereskedőt szintén megtisztelték látogatásukkal. Onnan elvitték a szivar, szivarka és dohány készletet. Legjobban gazdálkodtak azonban Lefkovits Dávid vegyeskereskedőnél. Ott is az ablakon akartak behatolni, de nem sikerült nekik, mivel az ablak vasrácsos és azonfelül belül vastáblával van ellátva, tehát az ablak alatt falat bontottak. Belül a felbontott lyuk előtt volt egy zsák só. Ezt kihúzták az utcára és ott hagyták. Az üzletben aludt az inas az ajtó mellett. Keresztül lépték őt a betörők anélkül, hogy az felébredt volna. Itt elvitték az egész trafik készletet. Mikor készpénzt kerestek: kezökbe akadt egy tárcsa, mely az adócsk céduláival volt megtöltve, körülbelül 400 frt értékben, annak is nyoma veszett. A betörőknek az erős kutatás dacára sem tudnak nyomára akadni.

— **Öngyilkosság.** Ujj Sándor erdőbényei segédjegyző, Ujj István ladmóczy ev. ref. lelkész fia élte 22-ik évében f. hó 11-én fűbelötte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Védekezés a gyermekbetegségek ellen** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyasztanak, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs és tápereje igen nagy és könnyen emészthető. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Tolvaj asszony.** Pirigy Jánosné nagyrozvágyi lakosnő a legutóbbi ujhelyi hetivásáron télére bevásárlásokat eszközölt. Három boltban járt; kettőben kendőket, egyben pedig téli

kabátot vásárolt és mind a három helyen elfelejtett fizetni. Mikor a lopott tárgyakkal elfogták, ezt a naiv védekezését természetesen el nem fogadták, bár egyik helyen hajlandó volt a téli kabát árát nyomban le is fizetni. Így azután az enyves kezű asszonyka a rendőrséghez került, ahol kihallgatása után szabadon boesátották — a legközelebbi vizontlátás reményében a kir. járásbírósnál. Lopási ügyét tudniillik a rendőrkapitányság oda tette át a tettes megbüntetésé végett. A károsult kereskedők Getzler Lipót, Grünberger Miksa és Wessely Mór.

— **Megölte a széngáz.** Soltész János szerencsi lakos, aki nem régen városi hajdu is volt s feleségétől elváltan élt az utóbbi időben, mint ilyen teljesen kvártély nélkül tengette életét. Folyó hó 7-én a vasuti álmomás mellett levő meleg szénszalakra feküdt le s másnap reggel 10 órakor megdermedve, élettelenül találták meg. A boncolásnál meg lett állapítva, hogy a meleg szénszalakból kipárolgó széngáz ölte meg.

— **Betöréses lopás.** Abarán e hó 9-én éjjel két helyen is betörték és mindenütt kisebb nagyobb lopást követtek el, különösen a baromfit dézsmálták meg a tolvajok, több mint 100 darabot vittek el a csendőrség a kis-ráskai cigányokat gyanusítja és közülük többet le is tartóztatott.

— **A Horgony Pain Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál, stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az a testnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménytel használható az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter féle Horgony-Pain-Expeller-t vagy »Richter-féle Horgony-Linimentum-et tessék kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

IRODALOM.

Beszkid felől . . .

Beszkid felől zug a vihar,
Háborog a Latorca;
Isten veled! Hej, ki tudja,
Látlak-e még vagy soha?!
Világgá űz a búbánat,
Messez hajszol végzetem;
Sok könnyet kell még teneked
Hullatni majd érettem.

Beszkid felől száll egy galamb,
Bánatos a bűgása;
Hűtlenséged taszított ki
Szenvedésem útjára.
Letűnt véled életemnek
Boldogsága, öröme;
Áldjon az ég, kedves lányka,
Isten áldjon örökre!
Szendrői Holozsnyay Cyrill.

Esthajnal csillaga . . .

Esthajnal csillaga
Ott ragyog az égen,
Tűzes ragyogását
Hányszor el-elnézem.

Tündöklő sugári
A szívemig hatnak,
És én rabja vagyok
Sok bús gondolatnak.

Ilyenkor, szőke lány,
Mindig rád gondolok,
Ilyenkor a szívem
Úgy dobog, úgy dobog . . .

Gondolatban látlak
Az erkélyen Téged,
Esthajnal csillagát,
Tudom, Te is nézed.

De hogyha te nézed
Azt a szép csillagot,
Kire akkor gondolsz,
Más az, — nem én vagyok . . .
Bródy Aladár.

TANÜGY.

— **A tandíj fizetés új módja.** A gimnáziumokban és reáliskolákban, valamint az ezekkel egyenrangú állami középiskolákban valószínűleg már a jövő évtől kezdve új tandíj fizetési mód lép életbe. A kultuszminiszteriumban most dolgozzák ki a tervezetet, amely nemcsak érdekes újdonságánál és eredetiségénél fogva, hanem előnyös is — még pedig igen nagy mértékben — a szülőkre és az államkincstárra egyaránt. Az eddigi és a jelenlegi gyakorlat a tandíj fizetésnél tudvalevőleg az, hogy a miniszterium minden egyes tanintézetnél megbíz egy tanárt a tandíj kezelésével s ez a tanár a befolyt tandíjból munkája jutalmazásául négy százalékat kapja a beszedett tandíjak összegének. Ezek a négy százalékos jutalékok, ha egyenkint nem is valami horribilis összegek, mégis az ország valamennyi állami tanintézetét összevéve, a tandíjakból jelentékeny összeget vonnak el az államtól. Hogy az állam ezeket az összegeket ne vesztse el, módottaláltak ki a kultuszminiszteriumban arra, hogy a tandíjkezelés ráfizetés nélkül történjék. E végből olyan módszert fognak behozni, mint a milyen mellett a postakárékpénztári befizetések történnek. A tanulóknak ugyanis őrlelapokat fognak kiosztani, amelyekre a fizetendő tandíj összegét bélyegjegyekben kell fölragasztaniok. A szülőknak annyiban lesz könnyebb ilyen módon a tandíj fizetés, mert a bélyegeket hosszabb idő alatt lassankint vásárolhatják össze a tandíj fizetés napjáig. A felbélyegzett őrlelapokat a tanulók bemutatják intézetük igazgatójának, aki azokat egyszerűen lebélyegzi s így továbbra értektelenné teszi.

KÖZGAZDASÁG.

* **Védekezés a szőlő-lisztharmat ellen.** A szőlő nagyszámu betegségei közül kettő van olyan, mely évről-évre megtámadja szőlőtökeinket és így az ellenük való védekezést a legfontosabb munkák közé kell immár rozni. Ez a két betegség a peronospora és az oidium. Mindkettő egyaránt veszedelmes, mert megakadályozza a fürtök kellő kifejlődését és kellő időben való megérését. Mig azonban a peronospora ellen való védekezés szükséges már a köztudatba ment át és egyszer-kétszer jól-rosszul a peronospora ellen jó formán minden szőlősgazda védekezik, addig a lisztharmat (oidium) ellen való védekezés terén még nagyon el vagyunk maradva és igen sokan, kik az elmúlt esztendő mulasztásai folytán, ugyancsak drága tandíjat fizettek, még mindig nem vehetők rá, hogy a szőlő ezen legveszedelmesebb ellenségével szemben a kellő óvintézkedéseket megtegyék. Téves tan az, hogy az oidiumot okozó gombáknak téli alakja nincs s így magában a szőlőben egyik évről a másikra a lisztharmat betegség át nem öröklődik, hanem mindig külső (ismeretlen okból és helyről származó) fertőzésre van szükség, hogy a lisztharmat ismét kifejlődhessen. Igenis ismerjük ma már az oidium *téli alakját*, mely a szőlőtöke régi fáján szokta a telet átélni, hogy már kora tavasszal létrehozza a fiatal hajtásokon azokat a góccokat, amelyekből egész nyáron rajzik ki a veszedelmes gomba. Istvánffy Gyula dr., a központi szőlészeti kísérleti állomás igazgatója hozta a múlt évben ezen megfigyeléseit nyilvánosságra és véleményének helyességét úgy a külföldi szaktekinélyek vizsgálatai, mint ezernyi — a védekezés elmulasztása folytán — károsodott gazda szomorú tapasztalatai igazolták. Azért mindenütt, ahol a múlt évben vagy

előzőleg lisztharmat mutatkozott, — s így igen valószínű, hogy ez a betegség az idén és fel fog lépni, — okvetlenül védekezzünk ellene kétszer-háromszor a szerint, hogy az időjárás alkalmas-e az oidium terjedésének, vagy sem. Egyszeri előzetes védekezést minden szőlőtermelőnek a legmelegebben kel ajánlani, mert ott is, ahol eddig nem jelentkezett ez a baj, épséggel nincs kizárva, hogy az ideai enyhe, és felette nedves tél után fel fog lépni és az elővigyázat nem tanúsító szőlősgazdáknak ezekre menő károkat fog okozni. A legalkalmasabb, legbiztosabb és tartósabb hatású ellenszere a lisztharmatnak a dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor“, amelyet Magyarországon egy fővárosi előkelő kémiai gyáros állít elő és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hoz forgalomba. Ennek a pornak nagymennyiségű preparált réz és méshydrát tartalma van, ami a kifújt szert oda tapasztja a növényhez és ott tartja addig, míg a levegő a kellő hőfokra felmelegedett. Ez a tulajdonsága a „rézkénpor“ hatását függetlené teszi az időjárástól. A dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor“ használata tehát már ebből az okból összehasonlíthatlanul előnyösebb mint a tiszta kénporé. A rézkénporból a két-háromszori használat feltétlenül elegendő, míg a tiszta kénport legalább 3—4-szer, de sokszor 5—6-szor kell egy nyáron használnunk, ha a sikerről biztosak akarunk lenni. Amellett sokkal kevesebb anyag is kell a rézkénporból, mint a tiszta kénporból, mert a legfinomabb kiporozott réteg is, állandósága folytán elegendő arra, hogy a szőlőtöket az oidiumtól megvédje. Végül a rézkénpor jelentékeny rézgálic tartalma miatt olyan helyeken, ahol a peronospora nem szokott veszedelmes mérvet ölteni, vagy ahol évek hosszú sora óta eszközölt lelkiismeretes védekezés folytán soha ki nem fejlődhetett, az első és a harmadik permetezés is helyettesítheti. Ily esetben tehát a sokkal költségesebb permetezés elmaradhat és a rézkénpor úgy a peronospora, mint az oidium ellen megvédi teljesen a szőlőt.

* **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása Budapesten.) *Vöröshere.* (Lóheremag) Az állandó hideg időjárás dacára, mely a cséplési munkálatokat nagyban elősegítette, úgy a bel, mint a külföldi termelő vidékekről kilátásba helyezett nagyobb szállítások még addig kimaradtak. Ennek következtében az árak nem is változtak, de azért árban sincs hiány, bár minden ami eladásra került multheti árakon, sőt jobb minőséget még valamivel magasabb áron is fizettek. A piac jelenlegi helyzete következtében a gazdák nincsenek kényszerítve készletüket a multkorai jegyzésnél alacsonyabb áron eladni, mint a lefolyt héten, mert sokkal nagyobb az árak emelkedésének, mint azok csökkenésének valószínűsége. *Lucernamag.* Dacára annak, hogy a kínálat nem sürgős természetű, a mult heti árak még sem tudták magukat fentartani és úgy a belföldön, mint Olaszországban az árak minőség szerint, 50 kgként 2—4 koronával csökkentek. *Répamag.* Külföldi hírek szerint az árak emelkedtek egy kissé. Ezen ár emelkedés oka abban rejlik, hogy a magtermést tulbecsülték és a kereslet nagyobb, mint tavaly ez időtájt. *Bükkönyt és muhart* jó árak mellett lehet a budapesti piacon elhelyezni. A *baltacim* irányzata csendes, a *fumagvaké* változatlan. — *Jegyzések nyersáruért 50 kgkint Budapesten:* Vöröshere 64—75, Lucerna 56—58, Muhar 9—10, Baltacim 13—14, Bükköny 7—7½ korona.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H-g. Már megizentük egyszer, hogy nem közölhető.
K. J. Erdőbénye. A tudósítás bejött, de a másik dolog csak a jövő számban jöhet.
Nem közölhető. Félisitenek cultusza. (irány-cikk.)

Kiadótulajdonos: **Ehler Gyula.**

Erdész

38 éves nős, a ki Eulenbergben (Morvaország) végezte az erdészeti akadémiát és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, mint főerdész, vadászvezető állást keres. — Ajánlatok „Tüchtig“ jegy alatt e lap kiadóhivatalához küldendők.

Dr. Lengyel F.-féle Nyirfa-balsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furást eszközölünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitő szer ismerete; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balsammá készítjük,

akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, általában a bőr vakító fehér és finom lesz. Ez a balsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arszint ad; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szepőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. Főraktár Budapestben: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közzvetitem

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

Legjobb a SEBTAPASZ!

dr. Fort-féle Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László eredeti gyártmánya Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindennemű sebeknél, égéseknél, daganatoknál stb. Azonnal csillapítja a fájdalmat, oszlatja a dagantat és rögtön gyógyítja a sebeket, a nélkül, hogy vágni kellene. A női emlődugulásnál biztos eredménynyel alkalmazatik. Ára 2 kor., kisebb 1 kor. és a legkisebb 70 fill. Kapható a gyárban Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. szám és a főraktárban Budapestben: Török József gyógytárban, Király-u. 12. vagy mint Budapestben minden és a vidéken a nevezetesebb

gyógytárakban.

Az eredeti dr. Forti-féle sebtapasz külső csomagolásán, mely F. L. betűvel van lepecsételve, az itt is látható védjegyet, sajátkezű aláírása; a Budapesti kereskedelmi és iparkamara 6080/1899. sz. végzésével megerősítette.

A számtalan értéktelen és ártalmas utazatok arra indítottak, miszerint az utazó ellen a törvényes lépéseket megtegyem. A ki egy olyan tapaszt beküld, a mely fönti aláírással és védjeggyel ellátva nincs juttatásban részesül, mert a tapasztamitásokat folytonosan törvényileg üldözöm.

Szíves tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudására hozni, hogy

Rainer főherceg
öfensége Izdebniki
likör gyára.

és

Dr Zdu János és tsa
Raba Wyznia likör-
gyára.

Lengyel pálinka különlegességeiből Sátoralja-Ujhely részére kizárólagos raktárt nyertem.

Tisztelettel kérem a valódi és eredeti lengyel pálinka beszerzésénél üzletem szíves figyelembe méltatni. Pontos és figyelmes kiszolgálást üzleti elvem.

Malártsik György Utóda

fűszer-, bor-, csemege-, ásványvíz- és magkereskedése
Sátoralja-Ujhely.

Dr. Zdu

likör különlegességei.

Gorzka Zdrowotna
Zitnyówka.

Ratafia.

Kminkówka.

Kontuszówka.

Rainer főherceg
likör különlegességei.

Jarzebiak.

Jarzebinka.

Koniferinka.

Crema Jarzewowy.

Kwizda Félé Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a hatóság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterősitő, tisztakodni, inak merevségénél stb., az időmútnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvény, csúznál és megbűléseknel.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cizéjgyezssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
céasz. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Tk. 2298/1902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a var.-csemernyei görög kath. egyház s társai végrehajtatónak Mihályesin Mihály végrehajtást szenvedő elleni 336 korona 9 fillér költségkövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék területén lévő, a varannó-csemernyei község határában fekvő a var.-csemernyei 131. számú tjkvben A. I. 2-9. sorszám alatt foglalt 221 hr. sz. 1420 [] ölet tevő nov. szudniki dűlőben fekvő szántóföldből, a 304 hr. sz. 1 hold 200 [] ölet tevő jeredné polovicze dűlőben fekvő szántóföldből, a 381. hr. számú 1200 [] ölet tevő prvné polovicze dűlőben fekvő szántóföldből, a 384 hr. sz. 1200 [] ölet tevő dzilivrav Vechcovszki Drahi dűlőben fekvő szántóföldből, a 495 hr. sz. 1 hold 650 [] ölet tevő porvasi szántóföldből, az 509. hr. sz. 750 [] ölet tevő Csipki szántóföldből, az 546 hr. sz. 900 [] ölet tevő zadne polavicze Luka dűlőben fekvő szántóföldből, az 591 hr. sz. 160 [] ölet tevő gu poduku dűlőbeni szántóföldből a 3/8 rszb. telekhez tartozó közös legelőből Mihályesin Mihály nevének 1/60 részre a C. 1 alatt özv. Mihályesin Andrásné szül. Hérek Anna javára bekebelezett hasznélvezeti jog sárelme

nélkül 820 kor. kikiáltási árban — és a var.-csemernyei 362 sz. tjkvben A. 2 sorsz. alatt foglalt 583a. hr. sz. 1 hold 1111 [] ölet tevő porvasi dűlőben fekvő szántóföldből Mihályesin Mihály nevének 1/2 részre 104 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi január hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor V.-Csemernye község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 82 kor. 20 fill. és 10 kor. 04 fill. bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. évi LX-ik törvényczikk. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, 4 kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi nov. hó 22-én.

Kir. albiró helyett:

Kail Béla, kir. jbiró.

Gyógy- és csemege szőlő

5 klgr. nagyszemű édes 3 k. 50 f.
5 „ csemege körte 3 k. — f.
5 „ Ananas Dinye 3 k. — f.
bérmentve utánvét mellett.

100 klgr. görög dinye 24 k. — f.
a helybeli állomáshoz szállitva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszek

Sárkány József,
Gyöngyösön.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. október 1-től.

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 02 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 15 perc.
Este személy v. postával	8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé.

Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	1 óra 10 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 46 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 39 perc.

Erkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes v. postával	6 óra 33 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 45 perc.
Délután személy v.	4 óra 15 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 09 perc.

Kassa felől

Reggel személy v. postával	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	2 óra 52 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	3 óra 30 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v. postával	6 óra 50 perc.
Délután személy v. postával	11 óra 53 perc.
Délután gyors v. postával	3 óra 41 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 56 perc.

Szerdán és szombaton reggel 3 óra 47 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. — Erkezik Kassára 7 óra 50 perczkor.

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

Remekirók
Képes
Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító **Kiadója LAMPEL R.**

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresek. Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomású arcképével.
évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zoltán, Dóczi L. báró, Endrődi S., Ferencai Z., Harasati Gy., Hegedüs I., Hevesi S., Ignóius, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyessy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász K., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője **Hegedüs László** festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogositott reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Fesztly A., Garay A., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovszky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrády A., Olgay F., Réthy L., Stein J., Székely B., Szilányi L., Telegdy L., Tull O., Udvary G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I-II. kötete: **Petőfi S. összes költem.**

Bevezette: *Ferencai Z., Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.*

III-IV. kötete: **Kisfaludy S. összes költeményei.**

Bevezette: *Junius, Neogrády Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Ödön képeivel.*

V. kötete: **Shakspeare Remekei I.**

Coriolanus, Othello, Romeo és Julia. Bevezette: Alexander B. Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: **Molière Remekei I.**

A fősvény. Dandin Gy. A kényeskedők. Botesinálta doktor. Bevezette: Harasati Gyula. Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: **Tóth K. válog. költeményei.**

Bevezette: *Endrődi S., Neogrády A., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.*

VIII. kötete: **Berzsenyi Dániel munkái.**

Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József. Bevezette: Váczy János. Gergely Imre, Mihálik D., Szilányi L., Telegdy L. és Tull Ö. képeivel.*

IX. kötete: **Madách I. válog. munkái.**

Bevezette: *Palágyi Menyhért, Zichy Mihály illusztrációival.*

X. kötete: **Kossuth L. válog. munkái.**

Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F. Rajzokkal és arcképekkel.*

XI. kötete: **Homeros Iliásza.**

Fordította és bevezette *Kemenes (Kempfi) József. Pieller világhírű illusztrációival.*

XII. kötete: **Schiller költeményei.**

Fordította és bevezette *Dóczi Lajos. Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.*

XIII. kötete: **Tóth Ede munkái.**

Bevezette *Garay Ákos festőművész képeivel.*

XIV. kötete: **Kisfaludy K. munkái I.**

Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József. Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrády Antal, Stein János, Szilányi Lajos és Tull Ö. képeivel.*

egyes kötetei külön-külön is kaphatók

6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

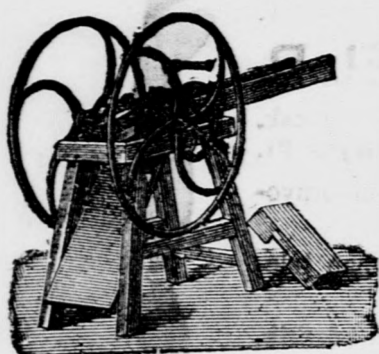
első tizennégy kötete

3968 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vaskos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

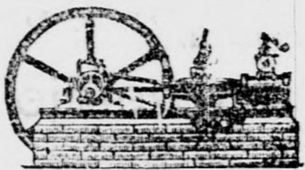
Szecsavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengeri morzsolókat.

Olajgyár berendezéseket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavarázó készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Hirdetmény

Homonnán Dr. Toronszky Elek házában **FIÓKOT** nyitott a

Gálszécsi takaré- és hitelpénztár.

Első zemplén-megyei honi bútortermék
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkezve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű bútorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Faarverési hirdetmény.

Méltóságos Gróf **Mailáth József** úr perbenyiki uradalmának leányvári erdőrezsében az 1902—1903. évi vágás területen 370 drb tölgyfa, melyben becslés szerint van: 565 m³ mufa, 614 m³ hasábfa, és 537 m³ galyfa, melynek kikiáltási ára 16400 korona; továbbá ugyanott 100 drb. kőrifa, melynek kikiáltási ára 2000 korona folyó hó 28-án d. e. 10 órakor az örhegy pusztai tisztartói irodában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Árverezni kívánók bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-jéért tartoznak ugyanott letenni. Vevő fél pedig a megvevett erdő rész árát az árverés napjától számított 4 nap alatt tartozik egy összegben és készpénzben lefizetni.

Az érdeklődőknek minden egyéb felvilágosítást készséggel megad

az uradalmi tisztartóság

Szaktekintélyek által kttünőnek elismerve

a Polányi-féle hal szag- és iznélküli kitűnő csukamáj olaj és az abból készült vaj.

Iz és használhatóság tekintetében páratlan. Az olaj 2 kor., a vaj 1 kor. Kapható nálam: kitűnő **sódar pác** 1 sertéshez utasítással 1 kor. 45 fill. Jeruzsálemi tömjén lelkész urak részére 1 kiló 4 korona.

Polányi Dezső,
gyógyszerész Homonnán.

Raktáron van Saujhely és vidéke részére:
Kádár Gyula gyógyszerész urnál Saujhelyben.

Gazdasszonyi állást

keres egy jó házból való tisztességes özvegy asszony, a ki jól és izletesen főz és a nagyobb igényeknek is megfelel. Czím a kiadóhivatalban.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai **szamorodni és asszú-bort**

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K. literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF** S.-a.-Ujhely.

Tölgyfa eladási hirdetmény.

Gróf Szirmay György úr tulajdonát képező és a **Bés** község határában fekvő erdejében (Ungh megye vasuti állomás **Perbenyik** vágás területtől 12 kilométer) 114 kat. holdon található mintegy 11.800 darab, mellmagasságban 20—70 centiméterig bíró átmérővel, műszaki czélokra alkalmas fennálló tölgy fog eladatni.

Ajánlattevők felkérésnek ajánlataikat legkésőbb **f. év december 20-án** alólírotthoz beküldeni.

Az ezen eladásra vonatkozó bővebb felvilágosítás úgy **Szerencsen**, nemkülömben **zétényi erdészettől** pósta **Boly** Zemplén m. nyerhető.

Szerencs, 1902. december 6.

Hermann Sándor,
uradalmi tisztartó.